
In Memoriam

Ольга ОСТАПИК

**ТИЖДЕНЬ
ПЕРЕД ВЕРБНОЮ НЕДІЛЕЮ**

Olha OSTAPYK. A Week Before Palm Sunday.

Горинь Ганна Йосипівна – особлива жінка і, звичайно, є що згадувати про неї. Музейник, науковець (була охоронцем фонду, їздила в експедиції, захистила кандидатську дисертацію, написала прекрасні книжки). Маючи за собою такий багаж, вона ніколи цим не хизувалася, не була високомірною. Про неї можна казати: добра дочка, добра мати, дружина, колега, товаришка.

Про свою хворобу вона дуже часто говорила жартома, напевно, не хотіла вірити у її серйозність. Але сталося невідворотне. Від нас відійшла надзвичайна людина. Вона до останньої хвилини віддавалася сім'ї, роботі, громаді. Кажу “громаді”, бо ще в понеділок проводила семінар із писанки. Цього дня була якась особливо урочиста, з піднесеним настроєм. Я забігла до неї у відділ. До неї підійшла жінка, одягнена у народне українське вбрання, і було видно, яка вона вдячна Ганні Йосипівні за прекрасно проведений семінар.

На другий день (за день до смерті) ми зустрілися з нею і довго-довго розмовляли про різне: сім'ю, роботу, громадські справи. В розмові мене вразила фраза про стан її хвороби. На хвилику у моїй голові промайнула думка: “Чого Ви тут, а не в лікарні?”. Але це була секунда, і я, чомусь, змовчала.

Це був тиждень перед Вербною неділею. Ганна Йосипівна запропонувала, піти у четвер на цвинтар, щоб прибрати могилу своєї товаришки, а нашої співробітниці Болтарович Зоряни Євгенівни. Але, на жаль, цього вже не змогла зробити – смерть забрала її.

Було дуже прикро бачити сльози на очах у Олени Іванівни Никорак, або як її завжди ніжно

називала Ганна Йосипівна – Оленка, і почути: “Немає вже Нусі...”.

Ганна Йосипівна працювала у відділі карпатознавства, але заходила до нашого відділу (відділу етнографії), де приятелювала з Зоряною Болтарович і любила спілкуватися з Катериною Матейко, Нілою Здоровогою, Мирославом Морозом, Романом Кирчівим, молодшими співробітниками.

Ближче ми здружилися з нею, коли я прийшла працювати науковим співробітником відділу карпатознавства, я відразу відчула доброзичливе ставлення до науковця-початківця.

Звичайно, що наукова та музейна роботи повністю полонили її, вони були важливою часткою її життя. Хоч починала вона із учителя. Ганна Йосипівна працювала вчителькою у школі № 65, на той час с. Жовтневого, теперішня Левандівка. У цій школі вчилася і я. Хоч це була російська школа, у ній були класи з українською мовою навчання. Ганна Йосипівна мене не вчила, тому як вчительку я її не пам'ятаю. Але у розмовах ми, я з позиції колишньої школярки, а вона з позиції вчителя, згадували школу. На той час вона була молодий учитель, а учні по-різному ставляться до молодих учителів, у неї ж були дуже гарні стосунки з учнями, особливо з тими, класним керівником яких вона була.

Ганна Йосипівна була великою патріоткою своєї Батьківщини. Я пригадую неповторний час, як ми з нею на початках перебудови ходили на мітинги. На одному з них, а це було на площі Ринок, вона мене легенько штовхнула і тихенько сказала: “Подивіться”. В натовпі я побачила, як той, хто щойно ховав жовто-блакитний прапор, почав його піднімати. Це для нас було особливим святом. Зі щемом і радістю ми бігли на зустріч з Дмитром Павличком, що відбувалася у театрі ім. М.Заньковецької.

Парадокс у тому, що вона одна з тих, хто найкраще розуміла тему громадського побуту і ось... негативна оцінка розділу до “Лемківщини”. Десь було боляче за Ганну Йосипівну, коли дехто з колег відділу тенденційно, не цілком об'єктивно, оцінював її науковий доробок. Звичайно, цю гірку “пілюлю” нелегко було ковтнути. Всупереч всьому вона видала прекрасну монографію “Громадський побут українців Карпат”.

Пощастило мені побувати з нею і в експедиції (на жаль, лише одній). Під час роботи вона була строгою і зосередженою, бо мала намір зібрати якнайбільше польового матеріалу. Як досвідчений етнограф, старалася допомогти у експедиційній роботі молодим колегам. Після денної праці ввечері ми сиділи і ділитися враженнями від роботи. І, звичайно, не обходилося без жартів і співу.

Своєрідною розривкою були для неї і відпочинкові поїздки, зокрема, які організовувалися нашою установою – по Україні, Ленінград, Польща. Згадується мені одноденна поїздка по ожини у село Волицю біля Мостиськ. З нами мала їхати товаришка Стефанії Гвоздевич, але вона відрядила свого чоловіка Олега. Окрім того, що назбирали ожин, мали по вінця вражень.

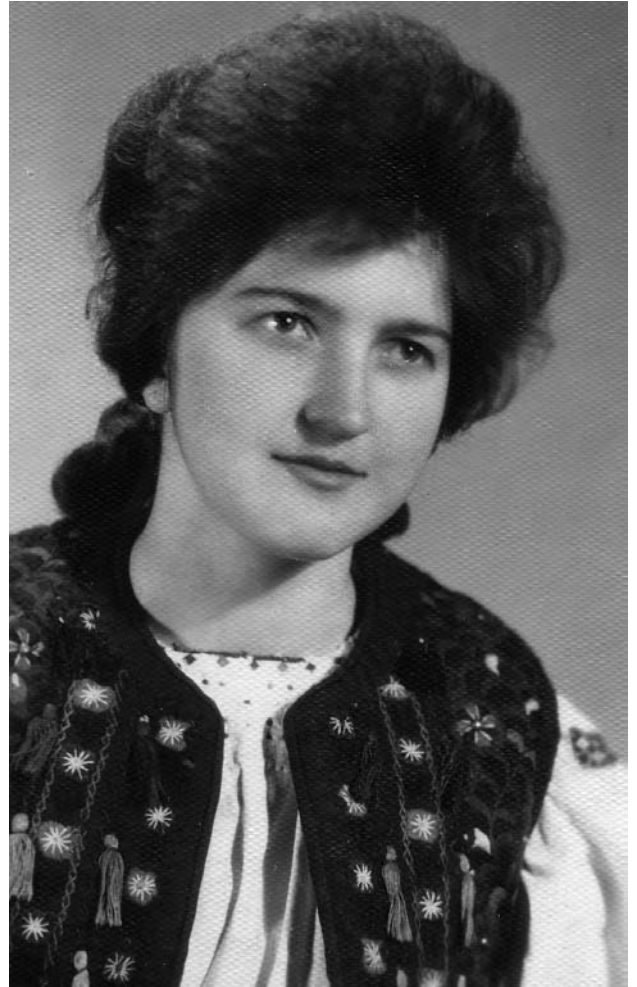
Не можу оминати і такого епізоду. Ганна Йосипівна попросила мене надрукувати текст до монографії, який вона мала подати на Вчену раду. Мій чоловік, філолог, взяв у руки один аркуш її тексту, з цікавості прочитав і сказав: “Ось у кого ви повинні вчитися писати”. Так, вона писала знаково, її роботи – це високий професіоналізм.

Як досвідченого етнографа, доброго педагога, завідувача кафедрою фольклористики Львівського національного університету ім. І.Франка, І.Д.Остапик запрошував Ганну Йосипівну викладати на кафедрі. Він вважав, що такий науковець буде окрасою кафедри. Та вона не захотіла зрадити свою наукову установу.

Ганна Йосипівна дуже любила своє рідне село, їздила туди до батьків, до родини. Допомогала як могла активістам села в утвердженні українства.

Всю свою душу вона віддавала дітям і онукам, родині. А діти у неї – особливі. Мар’яна дістала хист художника, а Соломія здібна до філології. Велика любов і натхнення – внуки.

Запам’ятався день, коли сім’я Горинів мене і Стефанію Гвоздевич з чоловіками запросила відсвяткувати шлюб своєї доньки. Незабутнє враження – Ганна Йосипівна і Василь Іванович заспівали дуетом пісню. Я залюбувалася цією парою... З нею було легко: вона розуміла з півслова, могла поради, поспівчувати, вміла пожартувати. Цінувала інтелект, чесність і працелюбність – риси були притаманні і їй.

Учителькою на Закарпатті. Село Угля Тятівського р-ну. 1964-65 рр.

Ганна Горинь зі своїми онуками Оксанкою, Олечкою і Мартусею. Львів, 2001 р.